

Onderwerp Zienswijze ontwerpbegroting 2026
Recreatieschap Stichtse Groenlanden
Datum 19 juni 2025

Raadsvoorstel

2025-119

Afdeling

E-mailadres opsteller C.Bergman@nieuwegein.nl

Portefeuillehouder John van Engelen

Onderwerp

Zienswijze ontwerpbegroting 2026 Recreatieschap Stichtse Groenlanden

Gevraagd besluit

1. Een zienswijze in te dienen bij de ontwerpbegroting 2026 van Recreatieschap Stichtse Groenlanden, waarmee de raad van Nieuwegein het besluit van het Dagelijks Bestuur om met de ontwerpbegroting in te stemmen ondersteunt, waarbij hij:
 - a. zich op het standpunt stelt dat de begroting voor 2026 binnen de vastgestelde financiële kaders moet blijven;
 - b. zich daarom kan vinden in de administratieve maatregelen die het schap voorstelt;
 - c. daaraan de voorwaarde verbindt dat de toezichthouder akkoord gaat en
 - d. er een plan aan de bezuinigingstaakstelling van € 219.000 ten grondslag ligt;
 - e. benadrukt dat de raad tijdig geconsulteerd wordt als naleving van de financiële kaders de duurzame instandhouding van de terreinen in gevaar brengt.

Inleiding

Recreatieschap Stichtse Groenlanden is een samenwerkingsverband tussen negen gemeenten en de provincie Utrecht. Deze gemeenschappelijke regeling behartigt de belangen van recreatie, natuur en landschap in bovengemeentelijke gebieden. Staatsbosbeheer is de uitvoerende partij voor het recreatieschap en zorgt voor beheer, onderhoud, vergunningverlening toezicht en handhaving, exploitatie van de recreatiegebieden en de bijbehorende bedrijfsvoering.

De gebieden van Stichtse Groenlanden liggen rond de stad Utrecht, in de uiterwaarden van de Lek en in het Groene Hart (programma A: werkgebied Stichtse Groenlanden). Ook de Vinkeveense Plassen vallen onder het recreatieschap (programma B: het programma werkgebied Vinkeveense Plassen). Er worden twee financiële administraties gevoerd. Nieuwegein maakt deel uit van het werkgebied programma A.

Wat er aan vooraf ging

Met ingang van 31 december 2022 is uitvoeringsorganisatie Recreatie Midden-Nederland (RMN) geliquideerd. Staatsbosbeheer voert sinds 1 januari 2023 de recreatietaken uit. De gemeenteraad van Nieuwegein besloot om lid te blijven van het samenwerkingsverband vanwege het belang van goede recreatievoorzieningen, solidariteit en schaalvoordelen.

De Ontwerpbegroting

De programmabegroting 2026 van Recreatieschap Stichtse Groenlanden staat voor de uitdaging om de terreinen schoon, heel en veilig te houden, rekening houdend met de financiële kaders van de deelnemende gemeenten en de duurzame instandhouding van de terreinen. Met het oog op het ravijnjaar in 2026 hebben de gemeenten kenbaar gemaakt geen ruimte te hebben om een extra verhoging van de deelnemersbijdragen te kunnen opvangen. Dit terwijl in het verleden te weinig is gespaard voor groot en vervangingsonderhoud en de kosten van beheer en onderhoud zijn gestegen zonder voldoende inflatiecorrecties. Deze uitdaging vereist een zorgvuldige balans tussen kostenbeheersing enerzijds en noodzakelijke investeringen anderzijds. In de raadsinformatiebrief van Recreatieschap Stichtse Groenlanden, die u in mei van dit jaar ontvangen hebt, werd aangegeven dat de inpassing van het terreinbeheer model een tekort van in totaal € 2 miljoen in de begroting van 2026 tot gevolg heeft. Na een grondige analyse van het begrotingsmodel en de bijstelling van diverse posten, is het gelukt om het verwachte tekort voor 2026 terug te brengen. Hierdoor resteert structureel een begrotingstekort van € 219.000, voor programma A wat een verbetering is ten opzichte van het eerder gecommuniceerde tekort van € 800.000. Dit tekort wordt tot en met 2029 gedekt door een aantal administratieve maatregelen, die hierna worden toegelicht.

Administratieve maatregelen

Als gevolg van de implementatie van het Terrein Beheer Model heeft men een completer beeld gekregen van het noodzakelijke onderhoud in de gebieden. Dit zorgt voor een hogere kostenpost op het gebied van regulier en groot onderhoud. De post regulier en groot onderhoud neemt de komende jaren toe, maar beperkt zich tot minimaal de basis op orde. Minder urgente onderhoudswerkzaamheden zullen worden herpland naar een toekomstige jaarschijf, of bepaalde vervangings- of onderhoudsprojecten zullen separaat ter goedkeuring worden voorgelegd aan het bestuur. Daarnaast zijn noodzakelijke vervangingsinvesteringen in beeld gebracht, die niet volledig kunnen worden opgevangen met eigen middelen. Dat vraagt om het aantrekken van vreemd vermogen, wat naast hogere kapitaallasten ook zal leiden tot hogere financieringslasten. Het tekort op de begroting dat hierdoor ontstaat voor programma A, is opgevangen door het opnemen van een taakstellende bezuiniging van €219.000. Gekozen is voor een taakstellende bezuiniging, omdat de deelnemers van het Recreatieschap, met het oog op 'ravijnjaar' 2026, kenbaar hebben gemaakt geen financiële ruimte te hebben om een extra verhoging van de deelnemersbijdragen te kunnen opvangen.

Besluitvorming

De ontwerpbegroting 2026 wordt op 10 juli 2025 ter besluitvorming voorgelegd aan het algemeen bestuur van Recreatieschap Stichtse Groenlanden. Voordat het algemeen bestuur een besluit neemt, wordt u in de gelegenheid gesteld hierop voor 3 juli 2025 een zienswijze kenbaar te maken. Het raadsvoorstel dient als zienswijze bij de ontwerpbegroting 2026, waarbij de raad van Nieuwegein zijn standpunten en zorgen kenbaar maakt.

Gewenst effect

Bijdragen aan een vitaal woon- en leefklimaat in de regio met een aanbod van recreatieve voorzieningen dat aansluit op de vraag van de recreant, waarbij we toezien op de financiële gezondheid en continuïteit van het recreatieschap. Hierdoor blijven duurzame ontwikkeling en onderhoud van recreatieve voorzieningen gewaarborgd.

Argumenten

1.a.1. De gemeente Nieuwegein heeft financieel geen ruimte om grote kostenstijgingen op te vangen.

Dit standpunt is gebaseerd op de verwachte financiële situatie vanaf 2026 waardoor de gemeente Nieuwegein te maken krijgt met een oplopend tekort aan inkomsten vanuit het Rijk. De grondslag voor dit argument is het traject Sluitende Meerjarenbegroting, waarmee de gemeente mogelijke ombuigingsmaatregelen in beeld brengt om tot een meerjarig sluitend perspectief te komen.

1.b.1. Deze maatregelen brengen reserveringen voor onderhoud, vervangingsinvesteringen en dotaties aan de voorziening groot onderhoud op niveau.

Dit is noodzakelijk voor het duurzaam in stand houden van de recreatieterreinen en ze schoon, heel en veilig te houden. Bovendien kan het recreatieschap met deze maatregelen een sluitende meerjarenbegroting presenteren.

1.c.1. Deze goedkeuring waarborgt niet alleen de haalbaarheid van de begroting, maar garandeert ook dat de financiële plannen optimaal zijn afgestemd op de belangen van het schap en haar deelnemers.

Zo blijft het recreatieschap financieel stabiel zonder de kwaliteit van de recreatiegebieden te verminderen, en wordt bijgedragen aan het beheersen van uitgaven en het oplossen van knelpunten in de begroting.

1.d.1. Zonder een concreet bezuinigingsplan is het risico groot dat de begroting niet binnen de vastgestelde financiële kaders blijft.

Dit kan leiden tot financiële instabiliteit en een hogere bijdrage van de deelnemers.

1.e.1. Bezuinigingen moeten niet leiden tot een vermindering van het onderhoud van deze gebieden.

Omdat kwaliteit en toegankelijkheid belangrijk zijn om aantrekkelijk en veilig te blijven voor recreatie en ontspanning. Op deze manier worden gezondheid en het welzijn van gebruikers bevorderd, en wordt bijgedragen aan de duurzaamheid van deze gebieden.

Kanttekeningen

1.a.1. Het weerstandsratio is voor SGL-A net op niveau.

De ratio voor SGL-A beweegt rond de 1, wat voldoende is en conform uw besluit in 2022 dat de weerstandsratio in 2026 weer op het niveau van 1 moest zijn. Echter, de ratio voor programma B is begroot op 0,3. Daardoor is de ratio voor het Recreatieschap als geheel op 0,5, wat volgens de waarderingstabel als 'ruim onvoldoende' wordt omschreven. Dit kan leiden tot financiële kwetsbaarheid en verhoogde risico's voor het Recreatieschap als geheel. Om de financiële kwetsbaarheid te mitigeren, zal het schap, zoals aangegeven in de aanbiedingsbrief bij de ontwerpbegroting, de komende periode blijven zoeken naar meer structurele besparingen en aanvullende inkomsten. De resultaten daarvan zullen worden opgenomen in de begrotingswijziging 2025.

1.b.1. Het risico bestaat dat het schap de taakstellende bezuiniging niet haalt.

De bezuinigingstaakstelling is nog niet ingevuld. Dit betekent dat er nog geen concrete maatregelen zijn genomen om de beoogde bezuinigingen te realiseren. Zonder duidelijke bezuinigingsmaatregelen is het onzeker of de begroting binnen de vastgestelde financiële kaders blijft. Als de bezuinigingen niet volledig worden gerealiseerd, kan een negatief resultaat in 2026 ontstaan. En dat heeft tot gevolg dat het schap alsnog een hogere bijdrage van de deelnemers moet vragen. Daarom zal het schap de komende periode blijven zoeken naar meer structurele besparingen en aanvullende inkomsten. De resultaten daarvan zullen worden opgenomen in de begrotingswijziging 2025.

1.b.2. Het aantrekken van vreemd vermogen leidt tot hogere financieringslasten.

Hierdoor neemt de financiële druk op het schap toe. Dit kan resulteren in verminderde financiële flexibiliteit en een verhoogd risico op betalingsproblemen, vooral als de inkomsten tegenvallen of de rentelasten stijgen. Dit betekent dat deze risico's zorgvuldig moeten worden beheerd door strikte budgettering en spreiding van financieringsbronnen.

1.b.3. Uitstel van groot en regulier onderhoud kan op langere termijn de duurzame instandhouding van de terreinen in gevaar brengen.

De lasten voor groot en regulier onderhoud kunnen daardoor in de toekomst extra toenemen. Om die reden is een traject gestart om meer structurele besparingen en aanvullende inkomsten te identificeren. Niet alleen ten aanzien van onderhoud van de terreinen, maar ook ten aanzien van ontwikkeling en ondersteunende activiteiten.

1.b.4. Als gevolg van de invoering van het Terrein Beheer Model, is vanaf 2027 structureel sprake van een tekort van € 2 miljoen.

In de begroting voor 2026 en volgende jaren wordt dit tekort gedekt door administratieve maatregelen en een taakstellende bezuiniging en geeft men aan dat voor een duurzaam en sluitend beheer gezocht wordt naar structurele besparingen en aanvullende inkomsten. Als geen dekking voor het structurele tekort wordt gevonden, lijkt een hogere deelnemersbijdrage onvermijdelijk.

1.c.1. Het risico bestaat dat de toezichthouder niet akkoord gaat met de voorgestelde dekking van het tekort.

Als de toezichthouder niet akkoord gaat met de bezuinigingstaakstelling, dan is er geen sluitende begroting. Dit betekent dat de ontwerpbegroting opnieuw moet worden aangepast en uitstel voor indienen moet worden aangevraagd. De definitieve begroting moet in juli worden aangeleverd bij de toezichthouder.

Financiële aspecten

De deelnemersbijdragen worden met 5,31% verhoogd als gevolg van loon- en prijsindexatie ten opzichte van de begroting 2025 op basis van de CPB-raming meicirculaire gemeentefonds versie 2024.

Indien in de periode na publicatie van de meicirculaire 2025 de inflatiecijfers zodanig zijn gestegen dat genoemde percentages niet meer reëel zijn, zal via een begrotingswijziging worden voorgesteld om de begrotingscijfers aan te passen aan het reële inflatiepercentage.

De jaarlijkse bijdrage voor programma A in 2026 is vastgesteld op € 307.001. In de gemeentelijke begroting voor 2026 is een bedrag van € 308.600 gereserveerd, waardoor de bijdrage voor 2026 binnen het beschikbare budget valt.

Communicatie aspecten

Met bijgevoegde zienswijze informeren wij het bestuur van Recreatieschap Stichtse Groenlanden over ons besluit (bijlage).

Uitvoering

De verantwoordelijkheid voor de uitvoering ligt bij Recreatieschap Stichtse Groenlanden.

Bijlagen

1. Raadsbesluit
2. Aanbiedingsbrief deelnemers
3. Ontwerpbegroting Recreatieschap Stichtse Groenlanden 2026
4. Conceptzienswijze raad aan Recreatieschap Stichtse Groenlanden

burgemeester en wethouders,

Ellie Liebregts
secretaris

Marijke van Beukering-Huijbregts
burgemeester